

PROJEKT & KULTUR

nr. 131 ----- maj 2017

issn. 0901-8824

GENVEJ TIL UDVIKLING

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 9856 2994. gtu_sekr@hotmail.com
Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

emmaus

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 131!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf.nr. 98 56 29 94 evt. 42 17 09 97
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk

Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9806, kontonr. 2071578634.
Fra udlandet sender man til
IBAN-nr. DK89 9806 2071 578 634
Account-name: Genvej til Udvikling v/Jørgen Olsen, Skovvej 24, 9510 Arden
Beneficiary bank: Jutlander Bank A/S
SWIFT / BIC: **JUTBDK21**

Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 132** skal aftales på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i august 2017.

Dette nummer af Projekt & Kultur er trykt på Godsbanen i Århus i 100 eks. Redaktionen ønsker at fremme bladets formidling og opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Med navn signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

- 3: Sommerlejlure i Emmaus.
- 4 - 7: Mødedeltagelser og udstillinger –
Mediemarkeringer.
- 8: Indkaldelse til generalforsamling.
- 9 – 10: Formandens beretning for
foreningsåret 2016/17
- af Jens Elgaard Madsen.
- 11 – 12: **Etik og modsigelser i samarbejde
om udvikling**
- af Benoît Naveau, Autre Terre
- oversat af Tina Jonstrup Larsen.
- 13 – 15: **Mine ideer blev styrket af mit møde
med Abbé Pierre**
- interview med Albert Tévoedjré
ved Emmaus International
- oversat af Astrid Warncke
Nørfelt.

Billedet på forsiden er en tegning af Samson, Iconovox, fundet som illustration til artiklen på side 11 og 12.

Der står – i Tina Jonstrup Larsens oversættelse – **Vores sandrydningsprogram sander til. Men vores blotte tilstedeværelse er et væsentligt fremskridt i kampen mod ørkenspredning.**

Billedet på bagsiden er en tegning fra tresserne. I arbejdet med at mindes Abbé Pierre, som døde for ti år siden, er denne tegning dukket op - den er klippet fra en finlandssvensk avis, Nya Pressen, som ikke findes mere. Læs <http://gtu.dk/cartoon.pdf> fra Birgitta Göranson, som har haft en lang række tillidsposter gennem årene - for tiden sidder hun i Emmaus Europas forretningsudvalg og er den europæiske repræsentant i Emmaus Internationals vismandsråd.

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter og bidrag siden sidst!

Vi er for tiden 138 medlemmer. Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Husk at læse www.gtu.dk – her opdateres www.gtu.dk/Nyheder.htm og www.gtu.dk/Kalender.htm op til flere gange dagligt.

Pakker til Kooperativet i Amataltal, Niger

Vi sendte i 2016 4 pakker = 60 kilo, med varmt tøj til Kooperativet i Amataltal. Tøjet kan hjælpe nogle af de fattigste i området i det inderste Vestafrika til at overleve de kolde nætter. Den 28. februar og den 4. maj i 2017 sendte vi igen pakker.

Tak til alle bidragydere, som gjorde det muligt at sende pakkerne! Tak til Røde Kors i Arden for brillerne, som vi sender med!

På generalforsamlingen skal vi drøfte, om vi fortsat skal sende disse pakker + om vi skal sende pakker med legetøj til Emmaus-organisationen Benebnooma i Burkina Faso, eller begge dele.

Vi sendte 2 pakker – i alt 22 kilo – til Benebnooma i 2016.

Der er generalforsamlingsindkaldelse på side 8 og beretning for 2016/17 på siderne 9 og 10.

(foto: Emmaus Europa)

Sommerklunserlejlere i Emmaus

Hver sommer arrangeres klunserlejlere med indsamling, sortering og salg rundt om i Europa.

I enkelte tilfælde kan der blive tale om andre arbejdsopgaver end genbrug, f.eks. gartneri og byggeri, jf. billedet herover.

For de fleste lejres vedkommende er det permanente Emmaus-samfund, der åbner dørene for unge mennesker i et antal uger, således at den frivillige betragtes som medlem af samfundet på lige fod med de fastboende, mens man er der, og til gengæld forventes det, at samfundets regler respekteres.

Man betaler selv sin rejse frem og tilbage; men den arrangerende organisation giver kost og logi.

Det er muligt for at få en Emmaus-oplevelse i følgende lande og lokaliteter:

Belgien: Péruwelz.

Bosnien-Hercegovina: Srebrenica.

Finland: Westerwik, Åland.

Frankrig: Agen, Bernes-sur-Oise, Grenoble, Le Mans, Marseille, Montauban, Orléans, Pamiers, Rédéne, Strasbourg, Tarare, Toulouse.

Italien: Arezzo, Catanzaro, Palermo.

Storbritannien: Saint Albans.

Oplysninger på engelsk på

http://gtu.dk/EN_Emmaus_summer_camps_2017.pdf

fransk http://gtu.dk/FR_Chantiers_solidaires.pdf

spansk http://gtu.dk/ES_Campo%20de%20trabajo%20solidarios%202017%20en%20Europa.pdf

Mødedeltagelser og udstillinger

Emmaus Europa

holdt møde i Paris i arbejdsgruppen om migration og menneskehandel torsdag den 16. februar – GtU's næstformand Julien Kalimira Mzee Murhula deltog – Julien er referent for arbejdsgruppen i forhold til Emmaus Europas repræsentantskab.

Emmaus Europa

holdt repræsentantskabsmøde i Paris fra den 17. til den 19. februar – GtU's næstformand Julien Kalimira Mzee Murhula og koordinator Jørgen Olsen deltog som observatører uden stemmeret.

Møde med medlem af Europa-parlamentet

Næstformand i Genvej til Udvikling + referent om migration til Emmaus Europa, Julien K. M. Murhula, var sammen med Nathalie Martz, medlem af styrelsen for Emmaus Europa og Emmaus International, til møde i Paris den 23. februar om menneskerettigheder og migration i 3. verdenslande, med medlem af Europa-parlamentet, Marie Christine Vergiat.

Julien ses her med M. C. Vergiat på dette billede
(foto: en mødedeltager)

Der deltog Nathalie og Julien fra Emmaus og over 20 i alt. Andre var fra Læger uden Grænser, Foreningen Utopia, UNHCR m.fl.

Projekt Frivillig

Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen deltog den 1. marts for Genvej til Udvikling i orienteringsmøde i Hadsund hos Frivilligcenter Mariagerfjord - jf. <http://fcmf.dk/>

Møde i EU Migration Forum

Næstformand i GtU + referent om migration til Emmaus Europa, Julien K. M. Murhula, var den 2. og 3. marts i Bruxelles til møde i EU Migration Forum, jf.

https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-is-new/news/news/docs/20141015_info_mig_forum_en.pdf

Julien ses her med det italienske EU-parlamentsmedlem Cécile Kyenge, som var oplægsholder 2. marts
(foto: en mødedeltager)

Julien ses her med den tidligere franske fodboldspiller Lilian Thuram, som i dag driver en fond for undervisning mod racisme, og som var oplægsholder den 3. marts
(foto: en mødedeltager)

Afro-art

holdt generalforsamling den 9. marts på Huset i Aalborg. Blandt de 10 deltagere var 3 medlemmer af GtU: Helle Mejlhede Hansen, Frede Hansen og Jørgen Olsen. Læs om Afro-art på <http://glocalart.dk/>

FN-forbundet Nordjylland

holdt generalforsamling den 16. marts på Det gamle Rådhus i Nørresundby. Genvej til Udviklings koordinator Jørgen Olsen deltog. Læs om FN-forbundet på bl.a. <http://www.fnforbundet.dk/medlemskredse/aalborg>

Varesalg 147 kr. – projektbidrag 51 kr.

Foreningsmarked

Jørgen Olsen deltog i arrangement på Mariagerfjord Gymnasium i Hobro den 21. marts med henblik på at hverve unge frivillige. Læs mere på <http://gtu.dk/foreningsmarked.pdf>

Generalforsamling i Frivilligcenter Mariagerfjord

blev afholdt den 23. marts i Hadsund. Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen deltog. Læs om centeret på <http://fcmf.dk/>

Glocal Art nær Dronninglund

gennemførte årets første fernisering den 9. april. Til stede var blandt snesevis af mennesker Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen og som værtsfolk Helle Mejlhede Hansen og Frede Hansen. Læs om galleriet på <http://glocalart.dk/>

Repræsentantskabsmøde i Fællesrådet for Arden By

blev afholdt den 19. april. Jørgen Olsen deltog for Genvej til Udvikling. Læs om Fællesrådet på http://arden.dk/?page_id

Afro-art

holdt bestyrelsesmøde den 20. april på Huset i Aalborg med deltagelse af bl.a. Frede Hansen og Jørgen Olsen. Læs om Afro-art på <http://glocalart.dk/>

Samtale med statskundskabsstuderende

Den 21. april i Århus havde GtU's koordinator en samtale med Kathrine Lund Jacobsen om GtU's relationer til danske virksomheder.

Glocal Art nær Dronninglund

gennemførte årets anden fernisering den 23. april. Til stede var blandt andre GtU's koordinator Jørgen Olsen og som værtsfolk Helle Mejlhede Hansen og Frede Hansen.

Debatarrangement om Danmarks og FN's fredsoperationer

Mødet foregik på Aalborg Universitet med Universitetet og FN-forbundet Nordjylland som arrangører, og Genvej til Udviklings koordinator Jørgen Olsen var til stede. Læs nærmere på http://gtu.dk/Peter_Viggo_Jakobsen%2025.04.17.pdf om oplægsholder Peter Viggo Jakobsen!

(fortsættes side 6)

Fra Afrikansk Marked i Århus den 7. maj: Luciana, en af markedets arrangører, laver headwrap på en kunde
(foto: Jørgen Olsen)

Mødedeltagelser og udstillinger

(fortsat fra side 5)

Afskedsreception for generalsekretær Vagn Berthelsen, Oxfam Ibis

Annemette Danielsen, Mikael Bjerrum og Jørgen Olsen deltog den 27. april sammen med over 100 mennesker fra det danske udviklingsmiljø. Gaven fra Genvej til Udvikling var et Afrika-kort fra AFA i Benin, jf. http://gtu.dk/AFA_da.pdf
Læs mere på <http://oxfamibis.dk/farveltilvagn>

Møde på Globalt Fokus

GtU's koordinator Jørgen Olsen mødtes den 28. april med den nye daglige leder af Globalt Fokus, Peter Christiansen. Læs om Globalt Fokus på <http://www.globaltfokus.dk>

Repræsentantskabsmøde i FN-forbundet

Jørn Boye Nielsen, Ole Olsen og Jørgen Olsen deltog i mødet den 29. april, som blev afrundet af en temadrøftelse under overskriften: Hvordan kan Danmark styrke opbakningen til den europæiske

menneskeretskonvention? - i anledning af Danmarks overtagelse af formandskabet for Europarådet.

Læs om forbundet på <http://fnforbundet.dk>
Varesalg: 727 kr.

Afrikansk Marked i Århus

Genvej til Udvikling deltog sammen med 8 andre organisationer og private i Afrikansk Marked på Fairbar, Nørre Allé 66, Århus C. På GtU's stand blev der solgt for 1.262 kr. De medvirkende for GtU var María Cecília Castro-Becker, Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen.

Se billedserie her
http://gtu.dk/afrikanskmarked_fairbar.pdf

Ayariga Esther Abangwine fra Ghana demonstrerede sin flettekunst

Helle Mejlhede Hansen, Frede Hansen, Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen var blandt de ca. 30, der fik kursus i kurvefletning på Thorup Hedevej 3 ved Dronninglund, hvorefter Morten Ledskov fra Hammershus Fairtrade fortalte om projektet i Ghana, der har givet arbejde til mange kvinder.
Læs mere på <http://hammershusfairtrade.dk/>

Mødedeltagelser og udstillinger

Møde om integration i Mariagerfjord Kommune

blev afholdt den 23. maj i Hadsund, og Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen var blandt deltagerne. Læs mere på <http://gtu.dk/integrationsinvitation.pdf>

Forår i Himmerland

Jørgen Olsen præsenterede vores blandede u-landhandel på de nævnte markeder med de følgende kontante resultater (*alle salgsfremstød tjener desuden et oplysningsformål*):

den 18. marts på Bazar Skelund..... 265 kr.

den 15. april på Bazar Skelund..... 174 kr.

den 13. maj på Hobro Bagagerumsmarked..561 kr.

den 20. maj på Bazar Skelund..... 308 kr.

Mediemarkeringer

Actemmaus

er en ekstra hjemmeside hos Emmaus International, oprettet i anledningen af tiåret for grundlæggeren Abbé Pierres død. Her præsenteres Genvej til Udvikling på fransk

<http://www.actemmaus.org/fr/project/show/98>

på engelsk

<http://www.actemmaus.org/en/project/show/98>

og på spansk

<http://www.actemmaus.org/es/project/show/98>

Act Emmaus findes også som Facebook-profil – som det i øvrigt er tilfældet rundt om i Emmaus skriftligt såvel som mundtligt, skrives alt på engelsk, fransk og spansk.

Act Emmaus vil gerne have flere Facebook-venner.

Hvad venter I på, Oxfam?

er overskriften på et blogindlæg, som GtU's koordinator Jørgen Olsen fik i Globalnyt den 22. februar:

<https://globalnyt.dk/content/hvad-venter-i-pa-oxfam>

Ekstra liv til boganmeldelse

Mikael Bjerrums anmeldelse af en bog af Finn Reske-Nielsen og Bodil Knudsen kom i Globalnyt den 20. marts:

<https://globalnyt.dk/content/med-fn-pa-fem-kontinenter-0>

Nyt projekt undersøger muligheder for økologiske landbrugsalternativer i Vestafrika

Læs på <https://globalnyt.dk/content/nyt-projekt-undersoeger-muligheder-oekologiske-landbrugsalternativer-i-vestafrika>

Genvej til Udviklings koordinator har under artiklen linket til <http://gtu.dk/PK130-11-12-13.pdf> hvor samme emne behandles.

Hæderen til Helle

er overskriften på et blogindlæg, som GtU's koordinator Jørgen Olsen fik i Globalnyt den 28. marts:

<https://globalnyt.dk/content/haederen-til-helle-0>

Ekstra liv til boganmeldelse

Mikael Bjerrums anmeldelse af en bog af Finn Reske-Nielsen og Bodil Knudsen kom på FN-forbundets hjemmeside den 28. marts:

<http://www.fnforbundet.dk/aktuelt/boganmeldelse-med-fn-paa-fem-kontinenter>

Langtidsholdbare ledere

Genvej til Udvikling har fået omtale i bunden af denne notits

<https://globalnyt.dk/content/holder-efter-25-aar-i-spidsen-care-danmark>

Indkaldelse til generalforsamling

Genvej til Udvikling (GtU) holder general-
forsamling søndag den **18. juni kl. 13.00 – 18.00 i
Børnehuset Viften, Kirkevej 6, Låsby** – mellem
Århus og Silkeborg.

Af hensyn til forplejningen vil vi gerne bede om
tilmelding til sekretariatet på tlf. 42 17 09 97 eller
pr. e-mail på gtu_sekr@hotmail.com senest den 4.
juni.

Der ydes rejsedækning ved benyttelse af billigste
rejseform. Deltagerne vil kunne få kørelejlighed fra
og til f.eks. Århus, Skanderborg og Silkeborg.

Alle er velkomne – dog har kun fremmødte
medlemmer, der er fyldt 14 år, stemmeret.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. **Valg af dirigent:**
Aftales ved mødets åbning.
2. **Beretning:**
Læs side 9 og 10!
3. **Forelæggelse og godkendelse af det
reviderede regnskab:**
Regnskabet forventes uddelt på
generalforsamlingen.
4. **Behandling af indkomne forslag:**
Forslag, der ønskes behandlet, skal være
modtaget på sekretariatet
gtu_sekr@hotmail.com - senest søndag den
11. juni kl. 14.00.
5. **Fastsættelse af det årlige kontingent:**
Bestyrelsen foreslår uændrede
minimumssatser:
Personligt medlemskab.....150 kr.
Husstandsmedlemskab.....200 kr.
Kollektivt medlemskab.....200 kr.
Abonnement uden medlemskab 100 kr.
6. **Foreningens synspunkter – om hvad
og hvordan fremmer vi dem?**

7. Planer for det kommende år:

- Foreningens 40 års jubilæum i 2018.
- GtU's internationale indsats i Emmaus.
- Den blandede u-landhandel.
- Pakkeforsendelserne.
- Arbejdsgrupperne.
- Tidligere samarbejdspartnere:
 - ✚ Tessalit, Mali
 - ✚ Tohoué, Benin
 - ✚ Amataltal, Niger
 - ✚ Kaoumaram, Niger
- Evaluering af vores oplysningsarbejde.
- GtU's kollektive medlemskaber:
 - FN-forbundet
 - Mundu
 - Civilsamfund i Udvikling
 - Globalt Fokus
 - Venskabsforeningen Danmark
– Vestafrika
 - Fællesrådet for Arden By
 - Arden Handel og Håndværk
 - Frivilligcenter Mariagerfjord
 - Agro-Økologisk Netværk
 - Emmaus Europa
 - Emmaus International.

I forbindelse med sidstnævnte behandles bidrag til
EI's solidaritetsfond. Bestyrelsen foreslår 140 €.

8) Valg af bestyrelse, bestyrelses- suppleanter og revisorer:

Biolog Jens Elgaard Madsen, Brabrand, Århus,
integrationskonsulent Julien K. M. Murhula,
Nørrebro, København, og u-landskonsulent Jørgen
Olsen, Arden, modtager genvalg til bestyrelsen.

Galleriejer og lærer Frede Hansen, Dronninglund,
modtager genvalg som 1. suppleant til bestyrelsen.
Lektor Birgit Vanghaug, Aalborg, modtager
genvalg som 2. suppleant.

De parlamentariske revisorer genopstiller. Der er
tale om økonomikonsulent ved Horsens Kommune,
Per Gustav Johansen, Grumstrup, og
landbrugstekniker Jørn Kirkegaard, Stilling.

9) Eventuelt:

Tid og sted for generalforsamlingen 2018.

Formandens beretning for foreningsåret 2016/17

Gabriela Martins Danmarks-besøg som koordinator for Emmaus Europa var et af foreningsårets højdepunkter. Under besøget fortalte Gabriela om Emmaus-samfundene, og hun præsenterede de holdninger, Emmaus står for på migrationsområdet. Det var spændende at møde en ledende repræsentant fra Emmaus, der tog sig god tid til at besøge os.

Og så er der sket det opsigtsvækkende, at Emmaus International for første gang har valgt en formand fra Syd - Patrick Atohou stammer fra Benin. Samtidig er kun to af de otte valgte medlemmer af forretningsudvalget europæere. En ganske bemærkelsesværdig fordeling, eftersom hele 286 af bevægelsens 338 medlemsorganisationer har base i Europa.

Lad mig indledningsvis også '*slå lidt på tromme*' for et nyttigt link på vores hjemmeside www.gtu.dk Under punktet "Nyheder" holder vores flittige webmaster os nærmest dagligt orienteret om nye aktiviteter på udviklingsfronten, fx nyt fra danske og udenlandske NGO'er, links til kritiske artikler og hjemmesider, oplysninger om udviklingen i Vestafrika, aktiviteter fra Emmaus-bevægelsen overalt på kloden og meget mere. Linket fortjener større udbredelse, som et nyttigt supplement til Projekt & Kultur!

Situationen i Niger og Vestafrika

Først en god nyhed: Mali og Burkina Faso følger nu Nigers eksempel og opretter en uafhængig menneskerettighedskommission. Det er et stort fremskridt for menneskerettighederne i Sahel-regionen, eftersom mange overgreb mod civilbefolkningen begås af landenes egne myndigheder og militær. Og så en sørgelig konstatering; Den aktuelle sultkatastrofe i Yemen og Sydsudan (*som jo ret beset ikke ligger i Vestafrika*) er endnu et eksempel på listen over skrupelløse magthavere og udenlandske interesser, som tager civilbefolkningen som gidsel ved at forhindre nødhjælp i at nå frem i en tid præget af tørke og sult.

Og minsandten om ikke EU er begyndt at interessere sig for Niger! Det skyldes, at Agadez i det centrale Niger spiller en central rolle for

migrationen fra det afrikanske kontinent. Hele 90 pct. af migranterne fra det vestlige og centrale Afrika rejser nemlig gennem Niger på vej mod Libyen. Undervejs kommer de gennem Amataltal området, der ligger langs hovedvejen sydvest for Agadez. Der er også flygtninge iblandt; men langt de fleste er migranter, der i desperation efter jobmuligheder og et bedre liv søger mod Europa. Vores udviklingsminister Ulla Tørnæs udtalte for nylig efter et besøg i Agadez: "*Jeg er blevet bekræftet i, at vi skal tage fat på de grundlæggende årsager til migration.*" (underforstået for at standse migrationen til Europa).

GtU har fortsat fokus på migration

GtU har som forening valgt ikke at lægge sig fast på en specifik politisk holdning til migration. Men vi har gennem flere år arbejdet på at fremme en kritisk og nuanceret debat om migration. Og vi opfordrer alle vores medlemmer til at tage del i debatten, da det ikke er muligt at forholde sig til udvikling i Vestafrika uden også at interessere sig for migrationen og dens konsekvenser. En stor del af de 4.500 mennesker, der på tragisk vis druknede i Middelhavet sidste år og de 1.000, der foreløbigt er druknet i år, var håbefulde migranter fra Vestafrika, der drømte om et bedre liv.

Som vi lærte under paneldebatten om migration under Verdensspejl i Århus den 3. september, hvor GtU stillede med to debattører – Gabriela Martin og vores næstformand, Julien K. M. Murhula – og hvor også antropologerne Eric Komlavi Hahonou og Lotte Pelckmans var på scenen, så har afrikanere og alverdens folkeslag alle dage flyttet sig efter ressourcer og muligheder. Selv Egtved-pigen viser sig nu at være en sydtysk migrant.

Jeg finder det er på sin plads her at takke vores næstformand, Julien K. M. Murhula, der det forløbne år har repræsenteret GtU ved to møder om migration: Emmaus Europas arbejdsgruppe om migration og menneskehandel (Krefeld, 24. - 25. juni 2016) og som referent i EU Migration Forum (Bruxelles, 2-3. marts 2017).

(fortsættes side 10)

Formandens beretning for foreningsåret 2016-17

(fortsat fra side 9)

Den blandede u-landhandel

Modsat mange andre foreninger i Emmaus-modernetværket beskæftiger GtU sig som bekendt meget lidt med klunsning – se dog næste afsnit om pakker! Til gengæld praktiserer vi i rigt mål salgs- og oplysningsvirksomhed omkring afrikansk kunsthåndværk. Vores blandede u-landhandel mobiliserer flest frivillige aktive hen over året – næst efter oversættelsesarbejdet, hvor vi igen og igen kan glæde os over et trofast engagement fra 20-30 mennesker årligt. Og vi kommer vidt omkring, i Himmerland, i hovedstaden, i smilets by og på Als. I kalenderåret 2016 solgte vi varer for 40.430 kr. Det er det største varesalg i foreningens historie og sikrer et indkomstbidrag til en række fattige håndværkerfamilier. Samtidig har vi indkøbt en del nye, spændende varer fra Benin og Burkina Faso, der fremgår af vores varekatalog på hjemmesiden http://gtu.dk/blandede_u-landhandel.pdf

Desværre er Verdensspejl i Aarhus aflyst i år. Det forhold, at Aarhus er valgt som Europæisk Kulturhovedstad, gør det paradoksalt nok nærmest umuligt at finde egnede lokaler og økonomisk støtte til et globalt kulturarrangement som Verdensspejl! Til gengæld har nogle af de medvirkende fra de seneste års Verdensspejl taget sagen i egne hænder og planlagt Afrikansk Marked tre gange i 2017.

Pakker, der opfylder basale behov og skaber glæde

Vi har det forløbne år sendt seks store pakker af sted til vores samarbejdspartnere i Syd, hvilket også er en slags rekord. Fire pakker indeholdt brugt tøj til Kooperativet i Amataltal i Niger. Der var også fundet plads til et par tæpper, tasker, støvler, skriveredskaber og et trecifret par briller doneret af Røde Kors i Arden.

Nogle afrikanske lande frabeder sig i dag importeret, brugt tøj for at understøtte den lokale tekstilproduktion. Situationen i Niger er imidlertid

en ganske anden. Nætterne i Amataltal er bidende kolde i vintermånederne, og mange fattige familier lever et nærmest pengeløst liv baseret på udveksling af naturalier. Derfor har det stor betydning, at Kooperativet i Amataltal kan udlevere noget gratis, varmt tøj til især de små børn.

De 2 øvrige pakker indeholdt legetøj til Emmaus Benebnooma, der arbejder på at fremme skoleundervisning for bl.a. døve børn i Burkina Faso. Benebnooma havde selv henvendt sig og bedt om legetøj, da Julien K. M. Murhula og Jørgen Olsen mødte Blandine Ky fra Benebnooma på Emmaus Internationals generalforsamling i Italien i 2016. Og selv om legetøj ikke umiddelbart virker som det mest påtrængende behov er det GtUs holdning, at Benebnooma bedst selv kan vurdere, hvad de har brug for. Det fremsendte legetøj skaber utvivlsomt glæde hos børnene og er i øvrigt købt brugt og billigt på kræmmermarkeder, hvor vi har været med den blandede u-landhandel.

Arbejdsgruppen vedr. Emmaus

Det er ikke muligt at komme forbi alt i en beretning, men lad mig afslutningsvis dvæle lidt ved vores *Arbejdsgruppe vedr. medlemskabet af Emmaus International*. Gruppen mødes én gang årligt og fungerer som baggrundsgruppe for Jørgen Olsens og Julien K. M. Murhulas internationale indsats i Emmaus i henholdsvis det politiske udvalg og oplysningsudvalget. Det forløbne år deltog de i et seminar om Emmaus og Europa (Køln, 13. - 16. nov. 2016 [Julien]) og et Emmaus Europa vedtægtsmøde (Montreuil, 25. jan. 2017 [Jørgen]) – foruden i Emmaus Europas to årlige repræsentantskabsmøder.

Tak og velmødt i Låsby!

Jeg vil slutte af med at rette en varm tak til alle frivillige, der har ydet en indsats for foreningen det forløbne år, herunder de mange, der har passet vores blandede u-landhandel og oversætterne, der gør det muligt at sprede vores budskaber på flere sprog.

Vel mødt på generalforsamlingen den 18. juni, jf. indkaldelsen på side 8!

- Jens Elgaard Madsen, formand.

Etik og modsigelser i samarbejde om udvikling

- fra nr. 154, efteråret 2016, af kvartalsblad fra asbl¹ Autre Terre, Belgien
- af Benoît Naveau, projektleder i Vestafrika
- oversat af Tina Jonstrup Larsen
- noter ved oversætteren samt Jørgen Olsen.

Det etiske aspekt optager en stor plads i enhver NGO eller anden forening, der beskæftiger sig med samarbejde om udvikling. Det at arbejde på etisk vis inden for et så komplekst område kan dog på mange måder vise sig at blive stor udfordring.

Staten over for NGO'erne

For en stat befinder en af de største etiske anstødssten sig i modsigelserne mellem at samarbejde med en international institution og en NGO. I sin seneste kampagne afslører SOS Faim² således skizofrenien hos den belgiske stat, når den støtter stordrift i landbruget ved at bidrage til Verdensbanken, mens den samtidig hævder at støtte familielandbrug, når den finansierer belgiske NGO'er.

Disse modsigelser begrænser sig ikke til spørgsmålet om familielandbrug. At have en sammenhængende politik inden for internationalt udviklingssamarbejde på statsniveau skaber hovedbrud. Hvordan skal man for eksempel tolke Belgiens støtte til fornyelsen af autorisationen til at bruge glyphosat³, når landet samtidigt støtter NGO'er, hvis mål er at fremme økologisk landbrug?

Under disse betingelser er det svært for offentligheden at forstå statens strategier eller

strategierne hos de NGO'er, som staten støtter.

Internationale solidaritetsforeninger over for institutionaliserede NGO'er

Staten er ikke alene om at indeholde modsætninger. NGO'erne og de internationale solidaritetsforeninger (ASI⁴) kan også være med. Hvad skal man sige, når en NGO lover sine bidragsydere, at 100 % af deres bidrag går direkte de projekter, som NGO'en støtter? Sandt eller falsk?

Over for dette kan ASI'erne, der er mindre institutionaliserede end de anerkendte NGO'er (*få eller ingen lønninger at betale, rejseudgifter betalt af medlemmerne*) fremvise nøgletal, der er uopnåelige for NGO'erne. ASI'erne sender ofte pengene direkte til de foreninger, som de støtter, mens NGO'erne må bruge økonomiske midler på lønninger, tjenesterejser osv. Hvem er mest etiske, NGO'erne eller ASI'erne?

Forskellen drejer sig hyppigt om foreningernes effektivitet. ASI'ernes aktioner hviler ofte på gensidig tillid og viden, uden at de nødvendigvis skal igennem de samme planlægningstrin og implementeringer, der gør sig gældende for NGO'erne. Disse kan alligevel siges at have en større indflydelse samt en bedre ledelse og kontrol over midlerne. Begge typer samarbejde er uden tvivl nødvendige og kompletterer hinanden.

(fortsættes side 12)

¹ Asbl betyder Association sans But Lucratif = Forening uden Profitformål. Autre Terre betyder Den anden Jord.

² SOS Sult.

³ Koncentreret ukrudtsmiddel.

⁴ I Danmark findes ikke en benævnelse, der svarer til ASI – udtrykket NGO (Non Governmental Organizations) bruges om alle udviklingsorganisationer uanset størrelse.

Etik og modsigelser i samarbejdet om udvikling

(fortsat fra side 11)

Paris-erklæringen om strukturel justeringspolitik

Selv om modsigelserne inden for udviklingssamarbejde stadig er betydningsfulde, har de alligevel haft en tendens til at mindskes med årene.

Siden 2005, da den såkaldte Paris-erklæring blev vedtaget, har de lande, der yder udviklingsbistand, været enige om sammen at planlægge deres udviklingspolitik, uddele opgaver og især at tilpasse sig politikker og strategier med det formål at reducere fattigdom hos modtagerlandene.

Et sandfærdigt kvalitetsløft er realiseret. Modtagerlandene bliver til partnere, og det er bydende nødvendigt, at de involverer civilsamfundet i ledelsen af dets udviklingsstrategier.

De internationale institutioner beholder dog muligheden for at afkræfte strategi-dokumenterne for reduktion af fattigdom⁵ (DSRP) hvis de er af utilfredsstillende kvalitet eller forvaltet uden involvering af civilsamfundet.

Hvordan tager man bedre hånd om befolkningernes behov?

Den største udfordring er dog stadig udviklingsprojekternes indflydelse på længere sigt. Hvordan kan man tage afsæt i

befolkningernes behov ud fra det mål varigt at ændre deres livsbetingelser?

I denne forstand har det internationale samarbejde siden år 2000 forsøgt at forbedre effektiviteten ved at anvende diverse metoder for ledelse af programmerne.

Eksempelvis ved fra starten af programmerne at fastsætte de ønskede mål ved hjælp af ”Forvaltning med fokus på resultaterne”⁶ eller som senest at bestemme målsætningerne om adfærdsændringer ved hjælp af værktøjet ”Teori om ændringer”⁷.

Selv om alle disse redskaber reelt kan forbedre indvirkningerne af et udviklingsprogram på selve stedet, er de alligevel ikke fuldstændigt effektive, før NGO’erne konkret involverer sig i et ægte analytisk arbejde af de lokale problematikker og fremmer det, som Philippe De Leener⁸ kalder ”kreativ forventning” blandt modtagerlandene frem for ”tilpasningsfælden”.

Den første støtter en ønsket forandring med afsæt i befolkningernes ønsker, mens den anden beskriver en udefrakommende undergået ændring.

Det at give befolkningerne i modtagerlandene midler til selv at være aktører og ledere af deres egen fremtid forbliver en sand udfordring for alle aktører inden for udviklingssamarbejdet.

⁵ Documents de Stratégie de Réduction de la Pauvreté.

⁶ Gestion axée sur les Résultats.

⁷ Théorie de Changement.

⁸ Belgisk organisator, agronom, doktor i psykologi og professor i afrikansk økonomi.

Den 22. januar 2017 var det ti år siden, Emmaus-Bevægelsens grundlægger, Abbé Pierre, døde. Dette markeres på talrige måder rundt om i bevægelsens medlemsorganisationer og overbygninger. Her bringer vi et interview fra Emmaus Internationals hjemmeside.

På vores egen hjemmeside har vi desuden bragt et interview med mangeårig aktivist Frédérique Weixler, Rambervilliers, Vogeserne, Frankrig <http://gtu.dk/Weixler.pdf> - samt et interview med Florine Catteau, som bestyrer Emmaus Internationals og Abbé Pierres arkiver <http://gtu.dk/florine.pdf>

Derudover har vi på www.gtu.dk/Nyheder.htm bragt adskillige billeder og små notitser om Emmaus i fortid og nutid.

Mine ideer blev styrket af mit møde med Abbé Pierre

- oversat fra fransk af Astrid Warncke Nørfelt
- oversat fra <https://www.emmaus-international.org/fr/actualites/56-memoire/1715-«-mes-idees-ont-ete-galvanisees-par-ma-rencontre-avec-l-abbé-pierre-».html>
- fodnoter af Jørgen Olsen.

Albert Tévoedjré fra Benin er både politiker¹ og aktivist i kampen for universel adgang til et værdigt liv. I 1978 udgav han "La Pauvreté, richesse des peuples" (= *Fattigdom, folkenes rigdom*), hvilket blev starten på et langt venskab med Abbé Pierre.

Du har haft et langt venskab med Abbé Pierre. Hvornår mødte du ham for første gang?

Første gang, jeg hørte om Abbé Pierre var i 1952, da han kom til Dakar². I 1954 studerede jeg i Toulouse og hørte hans opfordring live i radioen. På dette tidspunkt kendte jeg ham ikke personligt; men jeg blev meget påvirket af denne modige opfordring fra en ung præst. Abbé Pierre var en exceptionelt dygtig kommunikator.

I 1978 udgav jeg min bog "Pauvreté, richesse des peuples". Bogen nævner Abbé Pierre en del. Han kontaktede mig igennem en af hans præstevenner³, som kom fra Montbéliard for at invitere mig til Emmaus Internationals generalforsamling i 1984. Jeg blev meget rørt over hans vilje til at hjælpe mig, efter min bog udkom.

Hvad har særligt gjort indtryk på dig ved Abbé Pierre? Var det hans personlighed eller hans vision?

Det, der særligt har gjort indtryk på mig, var hans politiske vision, som var baseret på ideen om at prioritere dem, som lider mest - ideen om at "dele krisen". Jeg har forsøgt at overføre disse principper til min egen aktivisme. Jeg udviklede ideen om "et minimum af sociale goder", som jeg har fremført i Benin med den overbevisning, at vi bør gøre alt, hvad vi kan for, at alle som minimum har adgang til vand, mad, uddannelse og bolig. Alle menneskers fundamentale rettigheder skal respekteres. Abbé Pierre sagde, at "der kommer et tidspunkt, hvor nogen bliver nødt til at sige nej", og det er, hvad jeg har prøvet at gøre.

(fortsættes side 14)

¹ I årene 2006 – 2013 havde Albert Tévoedjré, som er født i 1929, posten som Benins ombudsmand.

² Hovedstad i Senegal yderst i Vestafrika.

³ Jean Marie Viennet, jf. <http://gtu.dk/PK130-14-15.pdf>

Abbé Pierre og Albert Tévoedjré
(foto: Emmaus International)

Mine idéer blev styrket af mit møde med Abbé Pierre

(fortsat fra side 13)

Det var hans mod, hans engagement og hans evne til at sige nej, der inspirerede mig. Jeg er også blevet meget rørt over hans tro. Abbé Pierre ville udøve evangeliet i praksis. Jeg synes, at det er vigtigt at forstå Abbé Pierre rigtigt. I dag har vi tendens til at overse det faktum, at han først og fremmest var en religiøs mand. Jeg ønsker at hylde hans personlige og spirituelle engagement, for det er det, som holdt hans aktivisme i live.

Er din egen aktivisme blevet inspireret af ham?

Abbé Pierre opfordrede mig til at blive politisk aktiv. Han sagde: "Du bliver nødt til

at være der, hvor beslutningerne bliver taget". Han støttede mig i at stifte mit eget politiske parti, "Notre cause commune" (= Vores fælles sag), og da jeg var kandidat til præsidentvalget, støttede han nogle gange med penge fra hans egen lomme.

Jeg har altid været en engageret kristen aktivist og troet på, at udvikling kommer gennem solidaritet, og at vi kun kan opnå fred ved at tillade, at græsrodderne udvikler sig. Mine ideer blev styrket og tog nye former af mit møde med Abbé Pierre.

Hvad var hans syn på det afrikanske kontinent og hvordan mente han, at man kunne støtte dets udvikling?

Han så det ikke på en bestemt måde. Han var en verdensborger med en universel vision og det er det, som jeg bed mærke i. Han anskuede ikke tingene på en formynderisk måde overhovedet. Det, der var vigtigt for ham, var at kunne give alle en chance for at realisere sig selv, og vise at folk skulle accepteres, som de er. Han ville have, at man skulle prioritere det enkelte menneske højest, også selv om nogle mennesker blev regnet for ”affald”, der burde forvises fra samfundet. Jeg var derfor meget beæret over at have modtaget et universelt medborgerpas fra Emmaus International i 2013⁴.

I begyndelsen af 90'erne hjalp du med at starte Emmaus op igen i Afrika. Hvor kom ønsket om at gøre dette fra?

Udviklingen på det afrikanske kontinent vender med bunden i vejret. Emmaus er en bevægelse, der fokuserer på dem, der lider mest. I Afrika ser vi disse mennesker hver dag. Emmaus repræsenterer en økonomisk model, der både respekterer mennesker og miljø. Dette er en solid base at arbejde fra.

I 1990 kæmpede du for at få demokratiet tilbage i Benin med støtte fra Emmaus og en del af civilsamfundet. Hvorfor var det vigtigt, at Emmaus var involveret i denne kampagne?

Det er vigtigt at være involveret i altid at sætte mennesket først. Udvikling er ikke mulig, når man vender sig væk fra den anden og når man benægter den andens eksistens. Det er vigtigt at hjælpe dem, der lider mest. Derfor lancerede vi i sin tid kampagnen ”Pour le renouveau démocratique au Bénin” (= for demokratisk fornyelse i Benin). Vi ledte efter allierede, som delte vores ideer og

vi opnåede så megen og så bred en opbakning, at den tillod demokratiet at triumfere. Abbé Pierre var personligt engageret i denne kamp, løb risici og mødtes med politiske ledere.

Emmaus International følger i Abbé Pierres fodspor ved at angribe fattigdommens årsager gennem politisk lobbyisme. Du har påtaget dig et politisk ansvar, men er også aktivist – hvad synes du om denne måde at bekæmpe fattigdom på?

En måde at bekæmpe fattigdom på, er ved at sætte et eksempel og det er, hvad Abbé Pierre gjorde igennem hele sit liv. Abbé Pierre har flere gange vundet popularitetsafstemninger i den franske befolkning. Emmaus er navnet, der er givet til en talrig mængde af mennesker, der har valgt at følge i Abbé Pierres fodspor. Der er vigtigt at vide, hvordan man kan kravle op på ryggen af dem, som har inspireret os - for at kunne se endnu længere.

Det er nu over 28 år siden, at Emmaus startede op igen i Afrika.⁵ Mener du, at Emmaus har hjulpet befolkningerne med at blive mere bevidste omkring deres rettigheder? Hvad er mulighederne og udfordringerne for Emmaus i Afrika?

Jeg mener, at Emmaus Internationals program, der bragte drikkevand til Nokoué-Søen, er en stor succes. Programmets effekt har spredt sig, og det er, som om en ny økonomi er blevet sat i gang. Befolkningen har nu ikke blot adgang til drikkevand og sanitet, men har også lært, at de har evnen til at løse deres egne problemer og har mulighed for at udvikle sig.⁶

⁴ Mere præcist fra Organisationen for Universelt Medborgerskab, som Emmaus har stiftet sammen med to rent franske organisationer, jf. <http://www.o-c-u.org/en/>

⁵ Før slutningen af firserne havde der i en kort årrække været en medlemsorganisation i Rwanda.

⁶ Læs om Nokoué-projektet bl.a. her <https://www.emmaus-international.org/en/policy-and-campaigns/right-to-water.html>

afsender: Genvej til Udvikling, Skovvej 24, 9510 Arden.

B

